Unione čokolada Unione kakao Unione bonboni

vprašanj tov. Miodraga Jankovića, učitelja v Beogradu, ki jih je stavil na skupščini učiteljstva sekcije mesta Beograd.

Štiri vprašanja (15.—18.) se nanašajo na prvi koncept, med razpravo znatno spremenjenega načrta proračuna JUU za l. 1935./36., ki bo predložen v razpravo in sprejetje XV. glavni skupščini v Sarajevu.

Na osnovi materiala v konceptu načrta proračuna za 1935./36. leto je postavil g. Janković vprašanje (19.), ki se glasi dobesedno: »Povejte nam, ali nam navedeni predmeti ne dajejo pravice, da verujemo, da se v naši organizaciji vodi neka neekonomična politika?«

Z objavo teh vprašanj v »Politiki« bi moglo dobiti učiteljstvo vtis, da se nepravilno in neracionalno postopa z imovino Udruženja in da se v Udruženju vodi neekonomična politika, zaradi tega se nadzorni odbor JUU smatra poklican, da da na ljubo objektivne resnice in v obvestilo učiteljstvu sledečo izjavo:

»Nadzorni odbor Jugoslovenskega učiteljskega udruženja je pri vršenju svoje dolžnosti in svoje pravice budno spremljal celokupno poslovanje izvršnega odbora ter je prišel do prepričanja, da ima izvršni odbor pri gospodarstvu z imovino Udruženja vedno pred očmi napredovanje ekonomsko finančnega stanja Udruženja in da z imovino Udruženja pravilno in racionalno ravna.

Mnoga dovršena in započeta vprašanja ekonomsko finančnega značaja to jasno dokazujejo.

Popolnoma nov sistem razširjenega dela in mnoga vprašanja, ki se pojavljajo v zvezi z novimi potrebami in pogledi na naloge udruženja, zahtevajo tudi nesumljivo večje finančne žrtve.

Ekonomsko finančno poslovanje Udruženja nosi samo povoljna in pozitivna obeležja, o čemer se bo imelo učiteljstvo priliko prepričati iz obsežnega poročila o delu glavnega odbora JUU v letu 1934./35.

Končno pripominjamo, da taki in slični postopki naših tovarišev niso upravičeni in žal nam je, da moramo verovati, da so tendenciozni.

Predsednik nadozornega odbora JUU:
Dragotin Igl, s. r.

Tajnik:
Vitomir Srnić, s. r.

Člani:
Borivoj Pavlović, s. r. **Arsenije Tubić**, s. r.
Dušan Eremić, s. r.

Popravek tov. Ostojića.

Predsednik JUU sekcije za mesto Beograd in član izvršnega odbora tov. Dragomir Ostojić je poslal izvršnemu odboru naslednje:

»Iz poročila redne letne skupščine JUU sekcije za dravsko banovino, objavljeno v Narodni prosveti št. 3. in 4. od 28. julija t. l., se vidi, da je tov. Vojteh Debeljak naslovil na predsednika izvršnega odbora in predsednika sekcije za dravsko banovino tov. Ivana Dimnika interpelacijo povodom 20 vprašanj postavljenih od strani delegata tov. Jankovića na skupščini JUU sekcije Beograd in to v zmislu dopisa beograjske »Politike«.

Na to interpelacijo tov. Debeljaka odgovarjam sledeče:

»Na stavljena vprašanja tov. Jankovića sem odgovoril, da so se vsa ta vprašanja pretresla na seji izvršnega in glavnega odbora, pa kljub najboljši volji, da bi se izdatki zmanjšali, se ni uspelo, ker velika organizacija, kakor je učiteljska, mora imeti večje izdatke. Tudi jaz sem za racionalno varčevanje, ampak kadar je v vprašanju delo v neki organizaciji, a to mora biti konstruktivno, tedaj morajo biti tudi veliki izdatki.«

Ta moj odgovor je dobesedno tako vnešen v skupščinski zapisnik.

Vse drugo, kar je bilo priobčeno v omenjeni številki »Politike« kot o majavosti v izvršnem odboru itd., je netočno.

Drag. Ostojić, s. r.,
predsednik JUU mesta Beograd.

Naša gospodarska organizacija

—g **Obvestilo članov Učit. Samopomoči.** Ker je imela zadružna uprava v zadnjih dneh maja t. l. dosti posla s pripravami za občni zbor v Celju, je izostalo obvestilo z imeni umrlih članov za 349. in 350. smrtni slučaj v »Učiteljskem tovarišu«. Da bodo člani, ki vodijo evidenco umrlih članov, imeli potrebne podatke za njih vpiske, sporočamo, da sta umrli članici Jerše Alojzija, Ljubljana (349.) in Valentič Angela, Fram (350.). Prosimo oproščenja!

—g **Učiteljski dom v Ljubljani** obvešča vse one tovarišice in tovariše, ki se zanimajo za dom, da bodo izvršena v tem tednu vsa adaptacijska dela. Naročena je tudi vsa potrebna oprema. Mnogi starši so že priglasili svoje sinove za internat. V domu pa je še nekaj praznih mest. Prosimo zlasti tov. upravitelje, ki so ostali med počitnicami na svojih službenih mestih, da opozore starše na naš dom. Uprava bo skrbela za dobro vzgojo in napredek, za skrbno nadzorstvo, za pomoč pri učenju in dobro prehrano. Oskrbnina ni visoka. Zadružniki imajo popust. Dom ima telefon štev. 30-45. Zunanji tovariši lahko dobe informacije pri upravi v jutranjih urah.

OBČNI ZBOR OMIŠALJSKEGA DOMA

V času, ko je učiteljstvo zborovalo na banovinski skupščini v Ljubljani, je tudi »Društvo za zgradbo učiteljskega obmorskega doma v Omišlju — sedež v Ljubljani« sklicalo svoje člane k tretjemu rednemu občnemu zboru v Ljubljano. V prostorih JUU — sekcije za dravsko banovino se je sešlo 11. julija 1935. več članov omenjenega društva, katerim so društveni funkcionarji predložili svoja poročila, blagajnik pa računski zaključek za l. 1934.

V naslednjem podam ves potek tega občnega zbora.

Predsednik tov. R. Grum otvori ob 8.30 občni zbor OD. Pozdravi prav prisrčno vse navzoče in poda v kratkih obrisih splošen pregled društvenega dela v preteklem letu. Zlasti poudarja varčevanje z društvenim premoženjem, kar je edino povzročilo, da se vrši občni zbor pozneje kakor pa določajo društvena pravila.

Tajniško poročilo je podal začasni tajnik **tov. Iv. Kocijančič.** Iz tega poročila navedem samo važnejše podatke.

V mesecih oktobru in novembru 1934 je tajništvo razposlalo po vseh srezih dravske banovine **64 okrožnic s prilogo skice bodočega OD** in to našim članom, zaupnikom ali sreskim učiteljskim društvom. — Ilustrovana revija **»Jugoslovenska propaganda«** je priobčila v 3. številki II. letnika od 1. VII. 1934. **sliko bodočega doma OD in opis.** — V »Učit. tovarišu se je od časa do časa **s krajšimi in daljšimi noticami** vabilo tovariše(-ice) v društveni krog. Žal, da so vsi ti pozivi zaradi težkih časov in gospodarske krize izzvali slabše uspehe kakor je bilo pričakovati.

Društvo je imelo v l. 1934. skupaj **28 redno plačujočih članov** (po 100 Din do celotnega vplačila 2500 Din). V odboru se je izvršilo tekom poslovnega leta več osebnih sprememb, vendar je pa bil odbor — kompletiran z namestniki — polnoštevilen.

K tajnikovemu poročilu doda tov. Grum nekaj spopolnil. Iz varčnostnih ozirov se ni sklicevalo odborovih sej. Društvo je imelo s prepisom stavbene parcele v Omišlju, z napravo in razmnožitvijo skice za bodoči OD dosti denarnih izdatkov (4624 Din).

Tajnikovo poročilo, ki se v splošnem nanaša le na dobo od septembra do decembra 1934, je bilo soglasno sprejeto.

Blagajnik tov. Iv. Kocijančič je poročal sledeče: **Pravo blagajniško delo se je v društvu OD pričelo šele z otvoritvijo čekovnega računa pri poštni hranilnici (25. IX. 1934.).** Vsem priglašenim članom OD in več drugim znanim gospodarskim delavcem v učiteljstvu se je **razposlalo društvene položnice.** Treba je bilo od besed preiti na dejanja. Kdor je s prejeto položnico nakazal mesečni obrok 100 Din, ta je postal pravi društveni član. S temi člani — 28 po številu — je računal blagajnik, zakaj **Obmorski dom se bo zidal z denarjem, ne z besedami in pismenimi izjavami.**

Vsi ti pravi člani OD dobivajo redno **vsak mesec** (v zadnjih dneh) **položnice za nakazilo** mesečnega obroka v prihodnjem mesecu. Ta način se dobro obnaša v Učiteljski samopomoči, zato smo ga prevzeli v naše društvo. Člani po večini redno nakazujejo mesečne obroke à 100 Din.

Predloženi računski zaključek za l. 1934. izkazuje v denarnem prometu znesek **Din 29.225.28.** Upravni stroški so v l. 1934. znašali za tiskovine pri poštni hranilnici, za poštnino in znamke ter pisarniške potrebščine skupaj 312 Din. **Osebnih izdatkov ni bilo.** Bilanca izkazuje **čistega dobička, ki je obenem čisto društveno premoženje** koncem leta 1934. znesek **Din 9134.14.**

V debato so posegli tov. Grum, Serajnik in Verk. Tov. Grum je predlagal, da bi se mesečni obroki pri novih članih znižali. Najnižji mesečni obrok 20 Din. Po debati je bil **sprejet sklep, da se plačuje mesečni obrok v zneskih od 20 Din do 100 Din in to do popolnega vplačila določenega društvenega deleža 2500 Din.**

Že pred občnim zborom in po poročilu društvenega blagajnika je navzoči **pregledovalec računov tov. M. Verk** pregledal računski zaključek za l. 1934., blagajniške knjige in računske priloge ter našel vse v redu. Predlagal je, **da se podeli društvenemu blagajniku razrešnica,** ki je bila od navzočih zborovalcev **soglasno sprejeta.**

Na to je tov. **Kocijančič** podal kratek **pregled blagajniškega dela od 1. I. pa do 10. VII. 1935.** Ves denar, ki prihaja od članov, od daril itd. v društveno blagajno — povečini po poštni hranilnici — se plodonosno nalaga v domačem denarnem zavodu v »Hranilnici in posojilnici Učiteljskega konvikta v Ljubljani«. Pregled s tega dne izkazuje naložb, vrednostnih listin (po kurzni vrednosti), znamk in denarja v blagajni znesek **Din 25.056.99.** S tem je začetek storjen. **Požrtvovalni člani so pokazali, da se da tudi v manjši družbi, če so vsi člani složni in nesebični, doseči lepe končne uspehe.**

Tov. predsednik se je tov. Kocijančiču zahvalil za tajniško in blagajniško poročilo in nato prešel na volitve. Občni zbor ima po § 11. društvenih pravil izvoliti nov odbor, ki naj šteje 8 odbornikov, 3 namestnike in 3 računske pregledovalce.

Tov. Kocijančič predlaga z ozirom na varčevanje sledečo listo, ki je bila soglasno sprejeta:

Predsednik: Grum Rado, Ljubljana.
Podpredsednik: Dimnik Ivan, Ljubljana.
Tajnik: Wagner Jože, Ljubljana.
Blagajnik: Kocijančič Ivan, Ljubljana.
Odborniki: Drašček Ela, Zalog; Traven Albina, Ljubljana; Polak Marija Vera, Ljubljana; Serajnik Josip, Dovje.
Namestniki: Hofbauer Lojze, Hrastnik; Gallob Rudolf, Mežica; Hren Anton, Studenci.
Račun. pregledovalci: Polak Marija, Ljubljana; Gradnik Rajko, Bled; Verk Miloš, Sv. Križ pri Rog. Slatini.

Pri slučajnostih se je sklenilo, da se bo v prvih mesecih novega šol. l. 1935./36. znova povabilo tovariše(-ice) po srezih za priglasitev v OD. Zlasti se bo prosilo naše zaupnike, da toplo priporoče naš pokret vsem članom njihovega sreza in društvu sporoče o uspehih.

Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, za besedo se ni nihče več oglasil, se je tov. predsednik Grum vsem udeležencem zahvalil za udeležbo in za debate, priporočal, da skušajo po svojih močeh pridobiti našemu društvu novih članov in nato zaključil občni zbor.

*

Dodatek: Dravska banovina ima nekaj nad 4000 učiteljev in učiteljic. **Od teh gre vsako leto vsaj 1/10 v času velikih počitnic** — nekateri tudi o Veliki noči in o Binkoštih — **k morju.** Veliko več bi jih pa še šlo, če ne bi bili izdatki za vožnjo in prehrano po morskih letoviščih tako visoki. Če bi imelo učiteljstvo naše banovine — **druge banovine že imajo take domove, tako tudi Čehi** — svoj letoviški dom, kakor si ga je zamislilo naše društvo, bi bilo bivanje ob morju prav poceni. **Vsak letoviščar bi si že na ta način prihranil dnevno od 20 Din do 30 Din.** Pri večletnem bivanju v stanovskem domu ob morju v idiličnem Omišlju si že prihraniš znesek, katerega vplačaš kot **delež** v to društvo. **Delež, ki se bo tudi obrestoval, ostane še vedno Tvoja last.**

Poleg vsega imaš pa **zavest, da si dejansko izvajal in izvajaš pravo tovarištvo.** — Ako zmorejo taka bremena tovariši iz savske banovine ali pa Čehi, katere stane že samo vožnja do morja lep znesek, zakaj naj bi obupavali mi, ki smo Adriji tako rekoč v neposredni bližini in s katero bi morali biti duševno in gmotno v najožji zvezi! **Težka je samo odločitev,** ko je zadeva v teku, gre sama od sebe. Brez žrtve in muje, se še čevelj ne obuje!

Tovarišice in tovariši, ki ljubite naš prekrasni obmorski svet, kopališča in letovišča ob Adriji, ki radi in redno zahajate tja ali pa vsaj v duhu poromate v ta divni raj, **oglasite se v »Društvu za zgradbo učiteljskega obmorskega doma v Omišlju — sedež Ljubljana, Frančiškanska ulica 6.** To društvo Vam bo v doglednem času omogočilo večtedensko bivanje ob morju v enem izmed najlepših letovišč severne Adrije — v Omišlju in za prav zmerne cene.

Iv. K.

Učiteljska fiskarna

—t **O računih in plačilu.** Tovariše(-ice) prosimo, da poravnajo septembra svoje stare račune. Pogosto so za posameznika zneski tako malenkostni, da je škoda dela, znamke in papirja za opomine. **Dobro blago in točno plačilo rodi dobro prijateljstvo.** — Uradništvo ima nalog, da izterjava dolgove. Kdorkoli je dolžan, dobi opomin in mora plačati račun in stroške opomina.

—t **Učit. tiskarna** mora svojim upnikom plačevati obresti, zato je popolnoma upravičeno, da zahteva tudi od svojih dolžnikov obresti in troške opominov. **Samovoljno znižanje računa je seveda neveljavno.**

—t **Olajšajo nam delo in skrbi** vsi oni, ki nam brez opomina plačajo račun, ali pa vsaj **takoj** naznanijo, do kdaj bodo plačali zaostanek.

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

Šolstvo v Turčiji

(Konec.)

Nove reformne smeri.

Šolska organizacija, ki se je uvedla v prvem desetletju turške republike ni zadovoljila šolnikov, radi tega je v minulih dveh letih pripravljal šolski minister Hikmet beg s pomočjo prof. Maleheja novo reformo osnovnega in srednjega šolstva, ki je stopila v veljavo letošnje leto. V decembru lanskega leta je sklical omenjeni minister v Carigrad veliko zborovanje šolnikov, ki naj bi podvzeli reformne korake. Zedinili so se v naslednjem.

Osnovna šola: Šolska obveznost se podaljša na 6 let. Na koncu četrtega leta, mora položiti vsak učenec izpit, na katerem odloči komisija o njegovem nadaljnjem šolanju. Učenci, ki bi se pri izpitu izkazali za nesposobne se pošljejo v peti razred. Na koncu leta naj delajo znova izpit (zaključni). Če ga končajo z uspehom imajo pravico vstopiti v prvi razred liceja in končati študije. Oni učenci pa, ki bi se izkazali za nesposobne pa morajo nadalje hoditi v šolo še dve leti, odkoder imajo dostop na razne strokovne srednje šole.

Srednja šola. Dosedanji tipi srednje šole naj se polagoma odstranijo. Ostane samo 6 letni licej, in sicer dvoletni nižji, ki naj služi za osnovno izobrazbo in 4 letni višji, ki naj bo razdeljen v dve grupi prirodoslovno in jezikoslovno. Študij v obeh se konča z zrelostnim izpitom. Absolventi, ki bodo z uspehom končali, imajo dostop na univerzo. Posebna skrb naj se posveča licejem, ki jih je bilo v 1933./34. letu 35 državnih. Njih število se mora radi pomanjkanja učnih moči skrčiti na 25, zato pa se bo otvorilo 20 novih nižjih dvorazrednih licejev. Dijaki, ki bodo končali šestrazredno osnovno šolo, pa ne bi mogli na licej; bodo morali na nižjo obrtno šolo.

S tem je bila izvedena druga reforma turškega šolstva.

Kdor bi se hotel pobliže seznaniti s to srečno deželo, ki ne pozna ne učiteljske in ne profesorske »hiperprodukcije«, naj se posluži tele literature:

L'organisation de l'instruction publique dans 53 pays. Genève 1932.

Le annales de Turquie. Instambul 1933., No 6.

Amelie Arató: L'enseignement secondaire des jeunes filles en Europe. Bruxelles 1934.

Mehmed Rauf: Das Schulwesen in der Türkei. (Schulreform, pädagog. Monatsschrift, XII, Wien - Leipzig 1933.)

Elze Hildebrandt: Gemeinsame Erziehung der Geschlechter. (Pädag. Zentralblatt X. Berlin - Leipzig 1930.)

Maarif 1923./32. istatistikleri, No 26. Instambul 1933.

Istatistik yilligi 1932./33., eilt. 6. Ankara 1934.

Po razpravi dr. Antona Hrazdila (Praga).

V. Jč.

Novosti na knjižnem trgu

—k **Slovenske novele.** Izdala Delavska založba r. z. z o. z. v Ljubljani 1935. — Krekova knjižnica. V knjigi so zastopani: **Ivo Grahor:** Nataša; **Cene Kranjc:** Zgodba o češnjah; **Stanko Vuk:** Dominik; **Magajna Bogomir:** Nirvana in Transfuzija; **Ciril Kosmač:** Hiša št. 14. — Članarina za Krekovo knjižnico znaša za broš. izvode Din 48.—, a za vezane Din 78.— letno.

—k **Sigrid Undset: Kristina Lavransova hči,** III. del, je izšla v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani 1935. — Str. 569. — Leposlovna knjižnica 19. — Cena kartoniranemu izvodu Din 85.—, vezanemu Din 95.—.

S to knjigo je zaključena veličastna trilogija Sigride Undsetove katere I. del je **Venec,** II. del **Žena,** III. del **Križ.** Knjiga predstavlja dovršen zgodovinski roman. Kakor v mozaiku, iz drobnih kamenčkov sestavljenem, je pisateljica zgradila pretresljivo podobo človeške veličine in nizkosti, dobrote in zlobnosti — podobo človeške usode. — Knjiga je izšla z zamudo, zato dobe letošnji naročniki Leposlovne knjižnice I. in II. del za izredno nizko ceno, I. del Din 40.—, II. del Din 60.—.

—k **Jon Svensson: Mesto ob morju.** Izdala Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1935. v Zbirki mladinskih spisov. Knjiga obsega 333 strani in stane v platno vezana Din 55.—. Delo, ki ga je prevedel dr. Jože Lavrenčič, spada med znane mladinske spise svetovne književnosti. Knjiga je razdeljena v dve glavni poglavji: Križem kražem po Kopenhagenu in V odprtem čolnu čez Oersund na Švedsko. Vsebina je polna privlačnih doživljajev mladega potnika in je prav zanimiva in za mladino tudi zelo poučna.

ZAMENJA MESTO UČITELJICA

na sedemrazrednici v Slovenskih goricah ob lepi prometni cesti v bližini Maribora, z redno avtobusno zvezo z učiteljico, ki služuje v kakršnemkoli kraju na Gorenjskem ali ob progi Zagreb—Ljubljana. Ponudbe na upravo litsa pod šifro »Takoj«.

UČILIŠČE KOVAČ, Moribor, Krekova 6, od 6 do 10 mesečni trgovski tečaji. Tudi pismeni pouk. Zavod za strojepisna dela in razmnoževanje. Izposojanje pisalnih strojev.

KDOR OGLAŠUJE TA NAPREDUJE!

ZNIŽANE CENE
dvokoles, otroških, igračnih, invalidskih vozičkov, prevoznih tricikljev, motorjev, šivalnih strojev. Ceniki franko. „TRIBUNA" F. BATJEL, tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovška 4